

Vile na Menini planini

Pred davnimi leti so v naših krajih živele vile, pomagale so dobrim ljudem, hudobni ljudje so jim bili pa nevoščljivi. Zato so se umaknile v neprehodne gozdove Menine planine. Domovanje so si našle ob jezeru Biba, ki je bilo obraščeno s stoletnimi smrekami in lepimi pašniki. Včasih je kakšen pastir ali samotni lovec ob večernih urah videl ta lepa dekleta. Imele so dolge srebrne lase, oblečene so bile v tančice in komaj so se dotikale tal.

Zgodilo se je, da je pastir izgubil trop ovac, ves dan jih je iskal po planini, pa jih ni našel. Ko je šel nazaj proti staji, se je že videl, kako ga gospodar kaznuje. Toda ko pride do staje, zagleda vse ovce, ki so stale okrog vil. Kako je bil vesel! Nekoč je šel na planino na Goli vrh tudi lovec iz Motnika. Šel je, da bi uplenil gamsa. Pa je malo zadremal. Ko se je zbudil, je bila okrog njega sama megla. Hodil je okrog in okrog, pa je bil ves čas na istem mestu. Pa so se ga usmilile dobre vile in so ga odpeljale do skale, imenovane Oltarna peč. Od tam naprej je poznal pot v dolino.

Še mnogo let pred tem je nekega poznega pomladanskega dne grajski gospod iz Motnika šel s svojim sinom in spremstvom na lov na Menino. Razporedili so se po planini in začeli z lovom. Toda glej ga šmenta, zagrmelo je in začel je padati leden dež in megla je prekrila planino. Grajski gospod in sin sta mislila, da bosta zmrznila, ker je bilo tako mraz. A so se ju usmilile dobre vile, verjetno sta bila dobrega srca, in ju odpeljale do pastirske bajte, kjer je bila zbrana ostala družba. Grajski gospod se je hotel zahvaliti tem vilam, jih nagraditi, jih povabiti na grad, vendar so se samo skromno nasmehnile in odšle v gozd. Grajski pisar je potem zapisal, da tako lepih in plemenitih bitij, kot živijo na Menini planini, ne najdeš nikjer v dolini.

Gradu že zdavnaj ni več. Tudi grajske knjige so se izgubile. Človeška roka je posegla v naravo Menine planine. Prihrumeli so stroji, naredile so se ceste. Začeli so sekati les in ga voziti v dolino. Nekdaj mogočno jezero Biba se je skoraj posušilo, ena sama mlakuža je še. Tudi stoletne smreke, ki so rastle okrog jezera, so posekane. Po cestah pa so začeli brneti avtomobili, motorji in traktorji. Zato so se vile poskrile še globlje v gozd, tako da jih ni več v bližino jezera Biba, ker je preveč ljudi.

A vile še vedno živijo na Menini. Sprehajajo se, vendar jih nihče več ne vidi. Nihče ne ve, kje je njihovo domovanje in tako je tudi prav.

19

Menina planina

Na obisku pri vilah

Nadmorska višina: 1453 m

Višina izhodišča: 1309 m

Višinska razlika: 144 m

Vrsta izleta

Izlet. Pot je tehnično nezahtevna, dobro označena in obiskana.

Najprimernejši čas

Izlet je primeren v vseh letnih časih, tudi pozimi, če ni preveč snega. V snegu je na nekaterih mestih pot lahko orientacijsko zahtevna. V megli nam lahko ponagaja slabša vidljivost; takrat se izletu rajši odpovemo.

Nevarnosti

V času paše ne izzivajmo goveda, štirinožne prijatelje pa vodimo na vrvice.

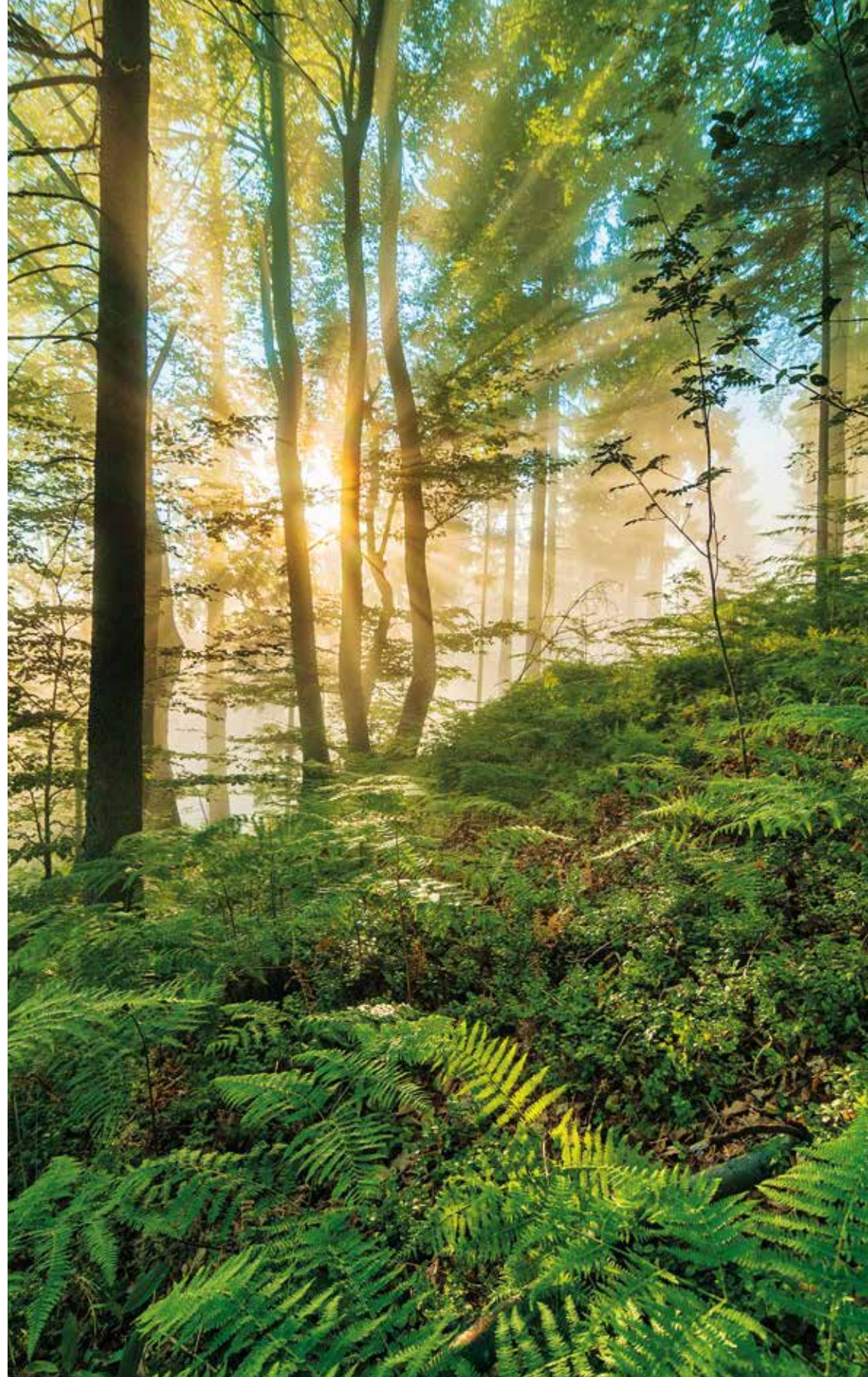
Dolžina izleta

Koča na Bibi-jezerce
Biba 20-30 min
Jezerce Biba-Dom na Menini 40 min
Vrnitev na izhodišče 50 min
Skupaj 2-3 h

Obstaja več ljudskih pravljic, ki se godijo na Menini in skoraj vse so povezane z vilami. Zelo znana zgodba, ki govori o nastanku planine, pravi, da so se pastirji nekoč stepli, kdo bo imel najmlajšo in najlepšo vilo za ženo.

Vila pa jim je rekla: "Tisti me bo dobil, ki me bo ulovil!" Tekla je in tekla, pastirji pa za njo. Ko se je je najmlajši in najlepši pastir prvič dotaknil, je spustila solzo, iz katere je nastala reka Dreta. Ko jo je ujel drugič, si je izpulila las, iz katerega je zrasla Menina planina. Ko jo je na vrhu ujel tretjič, pa je tako dolgo jokala, dokler se ni stopila v solzah. Na mestu, kamor so padale vlinje solze, je nastalo jezerce Biba ...

Tudi če na svojem potepanju ne bomo videli nobene vile, bomo njihovo lepoto lahko zaslutili v lepotah te prostrane kraške planote v predgorju Kamniško-Savinjskih Alp. V davnini so ljudje sredi širokih gozdov Menine planine izkrčili pašne površine, kjer poleti še vedno pasejo. Tu je bilo nekoč drugo največje pastirsko območje, takoj za Veliko planino. Tudi jezerce Biba, o katerem govori naša zgodba, je nekaj posebnega in je zavarovano kot naravni spomenik. Na sicer luknjičastem kraškem površju je nastalo zaradi ozkega pasu gline, verjetno pa so dno zatesnjevali tudi pastirji, ki

Prostrana pašna planina je polna jezerc za napajanja živine, včasih pa je tudi visoko dvignjena nad dolinsko jezero megle!

Planinski koči na poti

Koča na Bibi
Dom na Menini planini

Zanimivosti v bližini

Razglednik Vivodnik
Kapela Marije Snežne
Jama Jespa
Terme Snovik

Dodatno branje

Kako so nastale Kamniške planine
Škratje v Kamniških planinah
Motniški polž
Zaklad v Tuhinjski dolini

so jezerce že v preteklosti uporabljali kot pomemben vir za napajanje živine. Kako veliko bo vilinsko vodno domovanje ob našem obisku, pa bo predvsem odvisno od količine padavin.

Značilnost Menine planine, predvsem v območju Bibe in Nove Poljane, so tudi kamniti zidovi, ki so sicer značilni predvsem za slovenski kras, nikakor pa ne za alpski svet. Kako so sploh nastali tu? Planino Bibo so ustanovili pred drugo svetovno vojno z namenom, da uredijo vzorno planino, ki bo vsem drugim za zgled. V ta namen so okrog nje zgradili kamnito ograjo, očistili področje ter ga s kamnitimi zidovi razdelili na več notranjih pašnikov. Ustanovili so celo prvo planšarsko šolo, ki pa je zaradi vojne kmalu zamrla.

Na planini Biba se bomo srečali s kravami, čredami konj in tropi ovac – vsekakor redko doživetje za današnje najmlajše. Na cilju, pri koči, bomo nagrajeni z lepim razgledom, saj planina velja tudi za odlično razgledišče. Ljubitelji širokih razgledov pa si lahko dajo duška še s pogledom z razglednega stolpa na Vivodniku.

IZHODIŠČE

Koča na Bibi, 28 kilometrov iz Kamnika. Peljemo se iz Kamnika proti Tuhinjski dolini; pri bencinski črpalki

zavijemo z glavne ceste (tudi smerokazi za Češnjice, Golice). Sledimo oznakam za Menino in vozimo sprva po asfaltu, nato pa po (mestoma slabi) gozdni cesti. Na edinem razpotju zavijemo desno, sledimo oznakam za Dom na Menini. Parkiramo na manjšem parkirišču pod kočo na Biba planini.

OPIS

Začetek označene planinske poti proti Domu na Menini je pri koči. Pot se vzpenja čez slikovite pašnike mimo dveh manjših jezerc do koče Pašne skupnosti Biba. Iz gozda pridemo na dobro gozdno cesto, vendar jo markirana pot kmalu zapusti in nas pripelje k večji kotanji, v kateri je jezerce Biba. Po ogledu nadaljujemo še del poti čez pašnike, nato pa nas markirana pot vodi izmenično po cesti in pašnikih. Na poti do planinskega doma bomo, predvsem ob večjih padavinah, prešteli kar 7 “jezerc” – lokev oziroma luž za napajanje!

Pri planinskem domu je čudovit razgled na Kamniško-Savinjske Alpe, otroke pa bo navdušilo pravo nogometno igrišče in številna igrala ob koči.

Vrnemo se po isti poti, lahko pa jo mahujemo kar po cesti, ki nas bo prav tako pripeljala do avtomobila.